

DISKUSIJŲ PROGRAMŲ, SKIRTŲ 2019 M. KOVO 3 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ RINKIMŲ AGITACIJAI, RENGIMO TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Diskusijų programų, skirtų 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų agitacijai, rengimo taisyklėse (toliau – Taisyklės) nustatomi nurodytiems rinkimams skirtų diskusijų programų rengimo bendrieji principai.

2. Rengiant diskusijų programas, vadovaujamosi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymu, kitais įstatymais, Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – Vyriausioji rinkimų komisija) sprendimais, įskaitant 2018 m. lapkričio 20 d. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimą Nr. Sp-146 „Dėl Valstybės biudžeto lėšomis finansuojamų kandidatų diskusijų per radiją ir televiziją tvarkos aprašo patvirtinimo“, bei Taisyklėmis.

3. Diskusijų programos yra rengiamos visose 60 Lietuvos Respublikos savivaldybių. Vienoje savivaldybėje gali būti surengtos 2–3 diskusijų programos, kurias rengia ir transliuoja Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimo įstatymo nustatyta tvarka parinkti transliuotojai.

4. Vyriausiajai rinkimų komisijai paskelbus kandidatų sąrašus ir kandidatus į savivaldybių tarybų narius – merus, jiems (iš kandidatų sąrašų deleguotiems atstovams ir kandidatams į savivaldybės tarybos narius – merus) suteikiama teisė nemokamai naudotis nacionalinėmis visuomenės informavimo priemonėmis. Konkrečios rinkimų agitacijai skirtos diskusijų programos, jų trukmė ir laikas nustatomi viešojo pirkimo sutartyse ir apie tai paskelbiama Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje. Diskusijų programos organizuojamos taip, kad būtų užtikrintas lygiateisiškumo principas kiekvienoje savivaldybėje tarp kandidatų sąrašų ir tarp kandidatų į savivaldybės tarybos narius – merus.

5. Vyriausioji rinkimų komisija yra diskusijų programų įrašų naudotoja, kuri, be atskiro diskusijų programų rengėjo ir transliuotojo sutikimo, turi teisę diskusijų programų įrašus perkelti į Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainę, paskelbti kitose visuomenės informavimo priemonėse. Diskusijų programų transliuotojai perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai diskusijų programų įrašus priimtinoje skaitmeninėje duomenų laikmenoje. Politinės kampanijos dalyviai, be atskiro diskusijų programų rengėjo ir transliuotojo sutikimo, turi teisę diskusijų programų įrašus skelbti savo interneto portaluose ir socialinių tinklų paskyrose, naudodami įterpimo (*embed*)

funkciją.

6. Jeigu atitinkamoje savivaldybėje numatoma rengti daugiau negu vieną diskusijų programą, diskusijų programose dalyvausiančių savarankiškų politinės kampanijos dalyvių grupės sudaromos tarpusavio sutarimu, o jeigu sutarimo nėra, – burtais. Burtų traukimą organizuoja savivaldybės rinkimų komisija. Pirmiausia ištraukiami burtai dėl burtų traukimo eiliškumo, po to – dėl diskusijų programų datos, laiko ir grupių. Burtus traukia kandidatas (kandidatų sąrašo atstovas), o jeigu jis nedalyvauja, – savivaldybės rinkimų komisijos atstovas. Diskusijų programų transliuotojo atstovai į burtų traukimą turi būti kviečiami.

7. Diskusijų programos organizuojamos kaip programos, per kurias kandidatai į savivaldybės tarybos narius – merus arba kandidatų sąrašų atstovų grupės diskutuoja tarpusavyje ir (ar) su diskusijų programos vedėju, atsako į diskusijų programos vedėjo klausimus.

8. Diskusijų programos ir jų anonsai turi būti parengti laikantis Europos Sąjungos ir nacionalinių teisės aktų, reglamentuojančių viešinimui keliamus reikalavimus. Diskusijų programos rengėjas turi užtikrinti, kad, rengiant diskusijų programas ir jų anonsus, bus laikomasi Lietuvos Respublikos nepilnamečių apsaugos nuo neigiamo viešosios informacijos poveikio įstatymo, Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymo, Visuomenės informavimo etikos kodekso ir kitų teisės aktų, susijusių su visuomenės informavimu ir viešosios informacijos skleidimu, reikalavimų.

9. Diskusijų programų metu draudžiama vykdyti žiūrovų (klaustytojų) balsavimus, taikyti kitus pramoginius elementus, kurie klaidina rinkėjus dėl kandidatų ir jų programų.

10. Diskusijų programų metu gali būti daromos ne daugiau kaip dvi pertraukos po 5 minutes, kurių metu gali būti transliuojama komercinė ir socialinė reklama, laidų ir filmų anonsai. Negalima transliuoti politinės reklamos šios programos metu ir 10 minučių prieš programą ir 10 minučių po jos.

11. Diskusijų programų metu diskutuojama finansų, ekonomikos, energetikos, socialinės apsaugos ir sveikatos, švietimo, kultūros ir mokslo, nacionalinio saugumo ir krašto gynybos, teisėtvarkos, lietuvių emigracijos klausimais. Programos vedėjas turi teisę parinkti diskusijų temas ar (ir) klausimus.

12. Diskusijų programos vyksta valstybine kalba. Jeigu kandidatas ar kandidatų sąrašo atstovas nori kalbėti kita kalba, kandidatai ar kandidatų sąrašo atstovai privalo savo lėšomis ir savo laiko sąskaita užtikrinti vertimą į lietuvių kalbą. Jeigu kandidatas ar kandidatų sąrašo atstovas nevykdo šio reikalavimo, diskusijų programos transliuotojas turi nutraukti kandidato ar kandidatų sąrašo atstovo pasisakymo transliaciją. Diskusijų programos ir jų įrašai turi būti verčiamos į gestų kalbą. Pageidautina, kad diskusijų programos būtų verčiamos į pagrindinių tautinių mažumų kalbas, ypač tose savivaldybėse, kurių teritorijose gausiai gyvena tautinių mažumų atstovai.

13. Diskusijų programos turi būti pažymėtos pagal Politinės reklamos žymėjimo tvarkos aprašo 16 punkto reikalavimus, nurodant, kad programa yra rinkimų agitacija ir yra (arba bus) apmokėta valstybės biudžeto lėšomis.

II SKYRIUS DISKUSIJŲ PROGRAMŲ TRUKMĖ IR LAIKAS

14. Diskusijų programos pradedamos transliuoti pagal programų transliuotojo su Vyriausiąja rinkimų komisija suderintą transliacijos laiką (grafiką), kuris yra paskelbiamas Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje, ir baigiamos transliuoti likus ne mažiau kaip 30 valandų iki rinkimų pradžios, t. y. 2019 m. kovo 2 d. 1.00 val.

15. Diskusijų programų skaičius ir jų trukmė priklauso nuo kandidatų sąrašų ir kandidatų skaičiaus bei gauto finansavimo.

16. Diskusijų programos trukmė turi būti ne trumpesnė kaip 45 minučių grynojo eterio laiko.

17. Į bendrą diskusijų programos trukmę įskaičiuojamas programos vedėjo kalbėjimo laikas, kuris negali viršyti proporcingai skaičiuojant 15 minučių per valandą. Į programos laiką taip pat įskaitomi programos vedėjo programos dalyviams užduodami klausimai, kitų dalyvių kandidatams, kandidatų vieni kitiems užduodami klausimai, taip pat kilusios diskusijos.

18. Diskusijų programos transliuojamos tiesiogiai arba įrašytos. Įrašytos diskusijų programos negali būti sumontuotos taip, kad būtų pakeisti programos dalyvių pasisakymai. Gavus Vyriausiosios rinkimų komisijos sutikimą, diskusijų programos įrašas gali būti koreguojamas, jeigu programos dalyviai savo pasisakymais pažeidė galiojančius teisės aktus, gerą moralę ar trečiųjų asmenų teises.

19. Nepakeisti diskusijų programų įrašai gali būti kartojami programos transliuotojo lėšomis, t. y. Vyriausioji rinkimų komisija už programų įrašų kartojimą papildomai neapmoka. Jeigu atitinkamoje savivaldybėje bus transliuota daugiau negu viena diskusijų programa, programų įrašai gali būti kartojami laikantis lygiateisiškumo principo.

20. Diskusijų programų įrašai po transliavimo skaitmeninės antžeminės TV arba kabelinės TV tinklais be papildomo mokesčio turi būti paskleisti (paviešinti) internete:

- transliuotojo interneto svetainės pirmame puslapyje;
- www.youtube.com portale.

21. Diskusijų programos ir jų anonsai ne trumpiau kaip iki politinės kampanijos pabaigos turi būti publikuojami transliuotojo oficialioje internetinėje svetainėje (archyve) sudarant galimybę peržiūrėti, taip pat turi būti matomi per asmeninius kompiuterius, planšetes, mobiliuosius telefonus.

22. Per 24 valandas ištransliuotos diskusijų programos ir anonsai turi būti pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai el. paštu komunikacija@vrk.lt formatais, tinkamais peržiūrėti

kompiuteriu, naudoti mokymų ar renginių metu, transliuoti televizijoje, internetu, arba įkelti į interneto svetainę ir įrašyti į skaitmeninę laikmeną.

III SKYRIUS REIKALAVIMAI DISKUSIJŲ PROGRAMŲ RENGIMUI

23. Diskusijų programų filmavimai turi vykti:

23.1. atitinkamos savivaldybės, kurios rinkimų agitacijai diskusijų programa yra filmuojama, teritorijoje, arba

23.2. atitinkamos apskrities, kuriai priklausančios savivaldybės kandidatų į tarybos narius ir merus rinkimų agitacijai programa filmuojama, teritorijoje. Jeigu diskusijų programų filmavimas neorganizuojamas nurodytoje vietoje, diskusijų programų filmuotojai turi organizuoti diskusijų dalyvių ir diskusijų žiūrovų atvežimą į filmavimo vietą.

24. Kiekvienos savivaldybės diskusijų programų transliuotojai pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai ir atitinkamos savivaldybės rinkimų komisijai diskusijų programų rengimo ir transliavimo grafikus, programų formatus ir nurodo diskusijų programose dalyvausiančius asmenis ir jų skaičių. Šią informaciją Vyriausioji rinkimų komisija paskelbia Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

25. Jeigu paskelbtame atitinkamos savivaldybės diskusijų programų grafike yra numatyta, kad kandidatai į grupes suskirstomi burtais, burtų traukimą organizuoja atitinkamos savivaldybės transliuotojas dalyvaujant atitinkamos savivaldybės rinkimų komisijos atstovui, kuris prižiūri, kad burtai būtų traukiami nepažeidžiant kandidatų lygiateisiškumo ir sąžiningų rinkimų principų.

26. Atitinkamos savivaldybės rinkimų komisija užtikrina tos savivaldybės kandidatų informavimą apie rengiamas diskusijų programas, bendradarbiauja su tos savivaldybės diskusijų programų transliuotoju, siekdama tinkamai pasiruošti diskusijų programų rengimui.

27. Diskusijų programose dalyvauja tik tie kandidatai, kurie nurodyti diskusijų programų rengimo ir transliavimo grafikuose. Kandidatai į diskusijų programos filmavimus privalo atvykti likus 1 val. iki filmavimo. Diskusijų programos metu kandidatai privalo laikytis transliuotojo atstovų nurodymų, elgtis pagarbiai transliuotojo atstovų ir kitų kandidatų atžvilgiu. Jeigu kandidatas nesilaiko minėto reikalavimo, transliuotojo atstovai turi teisę tokį kandidatą iš diskusijų programos pašalinti, papildomas laikas tokiu atveju daugiau nebesuteikiamas.

28. Jeigu kandidatas atsisako dalyvauti diskusijų programoje ir (ar) neatvyksta į tokią programą, diskusijų programos laikas nekompensuojamas, o diskusijų programos vedėjas apie tai informuoja žiūrovus.

IV SKYRIUS APRIBOJIMAI

29. Kandidatai rinkimų agitacijos metu negali rengti reportažų, interviu, vesti žinių ar kitų radijo ar televizijos programų.

30. Jeigu kandidatas dėl einamų pareigų turi pranešti svarbių žinių visuomenės informavimo priemonėmis, tai jis gali padaryti laikydamasis draudimo agituoti.

31. Pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimų įstatymo 53 straipsnį, rinkimų agitacija, neatsižvelgiant į jos būdus, formą ir priemones, draudžiama likus 30 valandų iki rinkimų pradžios ir rinkimų dieną iki balsavimo pabaigos.

32. Transliuotojas neatsako už kandidatų diskusijų programose paskelbtos informacijos atitiktį tikrovei.

33. Taisyklių privalo laikytis visi kandidatai. Jeigu kandidatas atsisako laikytis Taisyklių, transliuotojas apie tai informuoja atitinkamą savivaldybės rinkimų komisiją arba Vyriausiąją rinkimų komisiją ir tokiam kandidatui televizijos eteris nėra suteikiamas.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

34. Taisyklės įsigalioja nuo jų priėmimo dienos ir galioja iki 2019 m. kovo 3 d. savivaldybių tarybų rinkimų galutinių rinkimų rezultatų paskelbimo dienos, išskyrus Taisyklių 5 ir 22 punktuose numatytas išimtis.

35. Visus ginčus, kilusius dėl Taisyklių vykdymo, sprendžia atitinkama savivaldybės rinkimų komisija, o ginčus dėl atitinkamos savivaldybės rinkimų komisijos sprendimo – Vyriausioji rinkimų komisija.
